

28è Premi

Protagonista Jove

Guia de lectura a càrrec de Pep Molist

Fitxa

Autor/a: Chiara Carminati
Traductor/a: Joan-Elies Adell
Il·lustrador/a: Pia Valentinis
Lloc d'edició: Barcelona
Editorial: BiraBiro
ISBN: 9788412487091

Resum

Viatja vers és una obra poc habitual, un recull de poemes que intenta reflectir l'adolescència i que té la capacitat d'arribar tant als joves com també als adults. Amor, amicitat, dubtes existencials, solitud, sentiments a raig... vertebraren aquest poemari de la italiana Chiara Carminati amb traducció de Joan-Elies Adell.

L'autora construeix una poesia que no és evident a primera vista, amb uns jocs de paraules i un vocabulari aparentment senzills, però amb una gran precisió a l'hora de descriure l'univers dels joves i arribar amb contundència al lector.

Vuitanta poemes que són una immillorable porta d'entrada al llenguatge poètic per a lectors sovint poc avesats a avançar per aquest terreny, en una edició molt primmirada i amb unes il·lustracions que van de bracet amb el to, la precisió i la delicadesa del text.

Autor

Chiara Carminati va néixer i viu a Udine. Reparteix la seva vida entre escriure contes, poemes, obres de teatre per a infants i joves i tallers i trobades per a nens i adults a biblioteques, escoles i llibreries. És autora de diversos llibres i ha estat reconeguda amb el Premi Andersen com a millor autora l'any 2012, entre d'altres. Els seus llibres apareixen a la selecció internacional de literatura infantil i juvenil White Ravens.

Pia Valentinis va néixer a Udine. Es va diplomar a l'Institut Nacional d'Art d'Udine. És una de les més destacades il·lustradores italianes, reconeguda, el 2002, amb el Premi Andersen com a millor il·lustradora de l'any. És autora de nombroses obres tant a Itàlia com a l'estranger, cosa que li ha valgut diversos reconeixements internacionals. Actualment compagina la tasca editorial amb la direcció d'un laboratori d'art visual per nens.

Alguns elements interessants de l'obra

La poesia

Viatja vers és una obra única, de poesia, enmig de l'enorme territori que ocupen la narrativa i el còmic per a joves. Un exemplar diferent al que s'edita habitualment per a aquesta franja lectora, i alhora pulcre i precís en el contingut.

PER QUÈ ODIO LA POESIA

Odio la poesia
perquè és un conjunt
de rimes ximpls.

L'odio quan esprem
el suc a les estacions
la sang als ideals
els noms a les emocions.

La poesia de la mena
que apaga les paraules
en cors on tirem la cendra.

Odio la poesia
que amb el dit m'assenyala
perquè soc l'ignorant
que no l'ha captada.
(p. 7)

El món dels joves

Una poesia que intenta parlar de tu a tu als joves, però sobretot reflectir el seu món, la seva manera de fer i de ser, de relacionar-se...

ENMIG

Els petits fan olor
de farinetes
estotjos de plàstic
goma
d'esborrar
i de soc com
tu em vols.

Els grans fan olor
de suor
sabatilles de gimnàstica
xiclet
i de no serem mai
com vosaltres.

I enmig
en equilibri
entre l'abans i el després
hi som nosaltres només. (p. 26)

La il·lustració

La relació entre els poemes i la il·lustració. No tots els poemes estan il·lustrats, però quan apareix la il·lustració, amb ben poc i amb precisió, intenta definir el contingut del poema i, a la vegada, jugar i combinar-se amb el text i la composició de la pàgina.

La comprensió

La poesia d'aquest recull té una aparença de senzillesa. Amb brevetat i molta subtilesa, però, posa reptes importants a la comprensió del lector. Utilitza el vers lliure i el ritme és ben present a la major part dels poemes.

TU ESTAVES DINS, JO FORA

Jo tenia dents, tu tenies pa
tu estaves tip, jo tenia fam.
Jo tenia l'aigua, tu tenies flors
tu tenies paper, i jo els colors.
Jo tenia vent, i tu temporal
tu tenies cames, jo tenia cap.

Tu tenies clau, però a qui li importa.
Tu tenies clau, jo ni una porta.
(p. 14)

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

Sobre el gènere

Definir amb els lectors què és i que significa, per a ells, la poesia. Quina imatge i quina opinió en tenen? N'han llegit? Quins són els seus referents?

DURANT

En veu alta

Si es tracta d'un grup de lectors, hi ha la possibilitat de llegir els poemes en veu alta. Sovint és una de les formes en què la recepció de la poesia és més efectiva.

Identificació

Dels vuitanta poemes que formen el recull, que cadascú cerqui aquells que més li agraden, que més connecten amb els seus gustos, la seva manera de fer, el seu estat d'ànim actual...

DESPRÉS

L'experiència

Parlar sobre l'experiència de llegir i valorar un poemari. Què és el que ha agradat més i menys de l'experiència?

Arribar als joves

Analitzar els aspectes que fan que aquest recull pugui arribar als lectors joves.

Convertir-ho en missatges

Fer una tria dels poemes que han connectat més amb els lectors i parlar del perquè ha estat així. D'aquí en poden sorgir cartells, punts de llibre, publicacions a les xarxes socials...

Il·lustrar

Parlar sobre la relació entre el text i les imatges, i es pot fer la proposta d'il·lustrar, seguint el mateix estil, alguns dels poemes que no estan il·lustrats.

Preguntes especials

- Com ha estat l'experiència de llegir un recull de poemes? Quin nivell de dificultat hi heu trobat?
- Quins són els temes tractats i els poemes llegits que més us han captivat?
- Quant a la forma, quin és el poema que més us ha sorprès?
- Per què podem considerar que aquests poemes poden interessar als joves? Té edat, la poesia?
- Quins elements heu trobat relacionats amb la vostra situació actual?
- Com creieu que arriba millor la poesia: en veu alta o amb la lectura en solitari?
- Aquest és un poemari escrit originalment en italià que ha estat traduït al català? Creieu que el contingut i la forma d'un poema perd força amb la traducció a un idioma que no és l'original?